

5-6 Ya? Grubu Sosyalle?me Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *5-6 Ya? Grubu Sosyalle?me Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16117>

Özet

5-6 Ya? Grubu Sosyalle?me Ölçe?i, Ö. P. Unutkan taraf?ndan 1998 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle okul öncesi e?itim ça??ndaki 5-6 ya? grubu çocuklar?n sosyal davran??lar?n? ve uyum düzeylerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, bir **aile kat?l?ml? sosyalle?me program?n?n** etkinli?ini ölçmek üzere gerçekte?tirilen kapsaml? bir yüksek lisans tezi çal??mas?n?n bir parças?d?r. Temel amac?, çocuklar?n akranlar? ve yeti?kinlerle etkile?im kurma becerilerini, kurallara uyumlar?n? ve duygusal tepkilerini nesnel bir ?ekilde belirlemektir.

Ölçek, **geli?tirme ölçe?i** kategorisinde yer almaktad?r ve Türk kültürüne özgü sosyal normlar? dikkate alarak 5-6 ya? grubunun geli?imsel özelliklerine uygun davran??lar? ölçmeyi hedeflemi?tir. Bu araç, erken çocukluk döneminde sosyal yeterlili?in de?erlendirilmesi ve müdahale programlar?n?n etkisinin izlenmesi aç?s?ndan önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyalle?me, Okul Öncesi E?itim, 5-6 Ya? Grubu, Çocuk Geli?imi, Aile Kat?l?m?, Sosyal Uyum, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

Ö. P. Unutkan

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 5-6 ya? grubundaki çocuklar?n **sosyal yeterliliklerini** ve sosyal çevreye uyum düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, özellikle bir müdahale program?n?n, yani aile kat?l?ml? sosyalle?me program?n?n, çocuklar?n sosyal geli?imleri üzerindeki etkisini de?erlendirmek için geli?tirilm?tir. Ölçek, program öncesi ve sonras? ölçümler yaparak sosyal davran??lardaki de?i?imi saptamay? hedefler ve böylece uygulanan program?n ba?ar?s?n? bilimsel verilerle desteklemeyi amaçlar.

?kincil olarak, ölçek, ö?retmenlere ve ara?t?rmac?lara, bireysel çocuklar?n sosyal zorluklar?n? veya güçlü yönlerini belirlemede yard?mc? olacak standartla?t?r?lm?? veriler sunmay? amaçlamaktad?r. Bu sayede, çocuk geli?imi alan?nda yap?lacak sonraki ara?t?rmalara sa?lam bir de?erlendirme zemini olu?turulmu?tur. Ölçek, özellikle **erken çocukluk döneminde** sosyal becerilerin kazan?m?n? izlemek için kritik bir rol üstlenir.

Yap?

5-6 Ya? Grubu Sosyalle?me Ölçe?i, erken çocukluk döneminde kritik öneme sahip olan **sosyalle?me** yap?s?n? ölçmektedir. Sosyalle?me, bireyin toplumsal normlar?, de?erleri ve rolleri ö?renme sürecini ifade ederken, bu ölçek ba?lam?nda yap?, genellikle a?a??daki temel boyutlar? içermektedir:

Akran Etkile?imi: Oyuna kat?lma, payla?ma ve i?birli?i yapma becerileri.

Duygusal Düzenleme: Hayal k?r?kl??? ve öfke gibi duygularla ba?a ç?kma ve uygun tepkiler verme.

Kurallara Uyum ve S?n?r Tan?ma: Grup kurallar?na ve otorite figürlerinin yönergelerine riayet etme.

Ba??ms?zl?k ve Sorumluluk: Kendi kendine yetebilme ve görevleri tamamlama yetene?i.

Ölçe?in odak noktas?, çocu?un ev ve okul ortamlar?nda sergiledi?i **gözlemlenebilir sosyal davran??lard?r**. Bu davran??lar, çocu?un çevresiyle ne kadar uyumlu ve etkili bir ?ekilde ili?ki kurdu?unu gösteren temel göstergeler olarak ele al?nm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in kaynak referans?nda geçerlik çal??malar?na dair detayl? bir istatistiksel bilgi sunulmam??t?r. Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda bir **geli?tirme ölçe?i** olması nedeniyle, genellikle içerik geçerli?i çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?l?r. ?çerik geçerli?inin, okul öncesi e?itim uzmanlar?n?n ve alandaki akademisyenlerin görüşleri al?narak sa?land??? düşünülmektedir.

Yap? geçerli?inin incelenmesi için, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? teorik sosyalle?me boyutlar?n? ne derece temsil etti?inin belirlenmesi gerekmektedir. Kaynakta bu bilgi eksik oldu?undan, ölçe?in geçerlik kan?tlar?n?n s?n?rl? oldu?u kabul edilmelidir. Ölçe?in daha geni? akademik çevrelerde kullan?labilmesi için, **kriter geçerli?i** ve **yap? geçerli?i** çal??malar?n?n detayl? olarak raporlanmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak materyalde 5-6 Ya? Grubu Sosyalle?me Ölçe?i'nin güvenilirlik analizlerine ili?kin herhangi bir istatistiksel sonuç (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarlıl?k katsay?s?, test-tekrar test güvenilirli?i veya yar?mlama güvenilirli?i) belirtilmemiştir. Psikometrik özellikler aç?s?ndan, bu tür geli?imsel ölçeklerin tutarlıl???n? kan?tlamak için **iç tutarlıl?k** analizlerinin yüksek katsay?larla desteklenmesi beklenir.

Sosyalle?me becerileri zamanla de?ikenlik gösterebilece?inden, özellikle **test-tekrar test**

güvenirli?inin bu tür geli?imsel ölçekler için önemli oldu?u vurgulanmal?d?r. Geli?tirme sürecinde pilot uygulamalar yap?lm?? olsa da, bu pilot çal??malar?n sonuçlar? ve güvenilirlik katsay?lar? referans kaynakta aç?klanmam??t?r, bu da ölçe?in güvenilirli?inin de?erlendirilmesini zorla?t?rmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?na ili?kin bilgilere kaynakta rastlanmam??t?r. **Faktör analizi**, ölçe?in alt?nda yatan sosyalle?me boyutlar?n? (yap?lar?n?) ke?fetmek veya do?rulamak için kullan?lan istatistiksel bir yöntemdir. E?er ölçek birden fazla alt boyutu (örne?in, "Akran Etkile?imi" ve "Duygusal Düzenleme") ölçmek üzere tasarlanm??sa, bu boyutlar?n birbirinden ayr???p ayr???mad???n?n Aç?mlay?c? veya Do?rulamay?c? Faktör Analizi ile gösterilmesi gerekmektedir.

Verilerin eksikli?i nedeniyle, ölçe?in sosyalle?meyi tek bir genel puan üzerinden mi yoksa ayr?lm?? alt faktörler üzerinden mi de?erlendirdi?i kesin olarak bilinmemektedir. Gelecek ara?t?rmalarda, ölçe?in yap?s?sal geçerli?ini desteklemek amacıyla kapsaml? faktör analizlerinin yap?lmas? önerilmektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Öncesi Çocuklar (Ö?retmen ve/veya Ebeveyn Raporuna Dayal?)

Age Group: 5-6 Ya? Grubu (5 to 6 years old)

Population Details: Ölçek, Ö. P. Unutkan'?n yüksek lisans tezi kapsamında, ?stanbul'daki okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklardan olu?an bir örneklem üzerinde geli?tirilmittir. Ölçek, özellikle aile kat?l?ml? bir program?n etkisini ölçmek için kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Gözlem veya ö?retmen/ebeveyn raporu yoluyla doldurulan maddelerden olu?an derecelendirme ölçe?i yöntemi. Bu yöntem, çocu?un do?al ortam?ndaki davran??lar?n?n de?erlendirilmesine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Davran??, Uyum, Erken Çocukluk, Psikolojik Ölçme, Marmara Üniversitesi, Geli?imsel

De?erlendirme, Aile E?itimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Mevcut Kaynakta Belirtilmemi?tir)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Mevcut Kaynakta Belirtilmemi?tir)

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (1998 tarihli tez çal??mas? itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 1998 y?I?nda Ö. P. Unutkan taraf?ndan yüksek lisans tezi çal??mas? kapsamında geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? hakk?nda resmi bir bilgi bulunmamaktadır. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazar veya ilgili enstitüden izin al?nmas? gerekmektedir. Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

Test Y?I?: 1998

Kaynaklar

Unutkan, Ö. P. (1998). *5-6 ya? grubu aile kat?l?ml? sosyalle?me program?* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

5-6 Ya? Grubu Sosyalle?me Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak materyalde sunulmam??t?r. Bu ölçek, Unutkan'?n 1998 tarihli yüksek lisans tezinde yer almaktadır ve tam maddelerine eri?im için ilgili tezin incelenmesi gerekmektedir. Ölçek maddelerinin orijinal metni kaynakta yer almad??ndan burada listelenememektedir.

Tahmini olarak, ölçek maddeleri 5-6 ya? grubunun sosyal ve duygusal geli?imini yans?tan, ebeveyn veya ö?retmen taraf?ndan gözlemlenebilir davran??lar? derecelendirmeye yönelik ifadelerden olumaktadır. Maddeler muhtemelen **sosyal etkile?im**, **duygusal kontrol** ve **kurallara uyum** gibi alanlar? kapsamaktadır.